

La Comédiathèque

PLAGIAT

O COMEDIE DE
JEAN-PIERRE MARTINEZ

comediatheque.net

Textele pieselor lui Jean-Pierre Martinez pot fi citite și descărcate gratuit.
Aceasta nu înseamnă însă că reprezentarea lor publică este gratuită.
Orice reprezentare publică, fie ea profesionistă sau de amatori, necesită o
autorizație prealabilă și plata drepturilor de autor corespunzătoare.

Jean-Pierre Martinez este membru al SACD (*Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques*). Pentru orice cerere de autorizare privind
reprezentarea unei piese, vă rugăm să contactați autorul prin intermediul site-
ului său oficial:

<https://jeanpierremartinez.net/ro/contact-3/>

Plagiat

Jean-Pierre Martinez

Traducere și adaptare în limba română: autorul

De când primul său roman a fost încununat cu Premiul Național pentru Roman, Alexandru se bucură de reputația unui autor de succes și de toate avantajele care vin odată cu ea. Este așteptat la Ministerul Culturii, unde urmează să primească Ordinul „Meritul Cultural”, în grad de Cavaler. Tocmai atunci primește vizita unei necunoscute care ar putea pune sub semnul întrebării această frumoasă reușită...

Personaje

Alexandru

Irina

Sașa

Personajul Sașa poate fi interpretat de un bărbat sau de o femeie

Distribuție: 1 bărbat / 2 femei sau 2 bărbați / 1 femeie

În această versiune, Sașa este considerată femeie.

© La Comédiathèque

Scena 1

Alex stă la birou și lucrează la discurs. Irina intră, elegantă, cu aer de „lume bună”.

Irina – Ești deja gata?

Alex – Deduc că tu încă nu ești...

Irina – Avem timp berechet, nu? Mai sunt două ore.

Alex – Sigur. Și încă mai pot refuza...

Irina – Să refuzi Premiul Nobel pentru Literatură poate avea o anumită eleganță. Există precedente. Jean-Paul Sartre, Bob Dylan...

Alex – Cred că Dylan l-a acceptat până la urmă.

Irina – Dar Ordinul „Meritul Cultural”, în grad de Cavaler... Nu cunosc pe nimeni care să-l fi refuzat.

Alex – Ai dreptate, ar fi ridicol. Aștept să mi se ofere Nobelul și atunci mai văd eu.

Irina – Ți-ai pregătit un discurs?

Alex – E aici. Încercam să-l învăț. Stai liniștită, n-o să fie prea lung. Urăsc discursurile...

Irina – Mi-l reciți în mașină...

Alex – Ce m-aș face fără tine?

Irina – Același lucru, probabil.

Alex – Dar ar fi mult mai puțin amuzant... (*Irina își plimbă privirea prin încăpere.*)
Ai pierdut ceva?

Irina – N-ai văzut telefonul meu?

Alex – Nu... Vrei să te sun?

Irina – Mai caut puțin. Vreau să cred că încă sunt în stare să-mi găsesc singură telefonul.

Alex – Întrebându-mă pe mine dacă nu l-am văzut...

Irina – Sper că în discurs începi prin a-i mulțumi soției tale.

Alex – Eu pusesem mulțumirile la sfârșit, dar dacă preferi să încep cu ele...

Irina – O să iau câteva exemplare din romanul premiat, pentru orice eventualitate.

Alex – Ah, Premiul Național... Uneori mă întreb dacă n-a fost un blestem.

Irina – De ce spui asta?

Alex – N-am mai scris nimic de atunci.

Irina – Nici înainte nu scriseseși mare lucru.

Alex – Mulțumesc că-mi amintești.

Irina – O să revină inspirația. Trebuie doar să găsești un subiect.

Alex – Da...

Irina – Și sunt scriitori care dau o singură capodoperă în toată viața...

Alex – Da, dar de obicei mor tineri. Eu încă n-am scuza asta...

Irina – Toată lumea știe că după un premiu mare îți trebuie uneori câțiva ani ca să-ți revii.

Alex – Unii romancieri nu-și mai revin niciodată. Uneori mă întreb dacă n-ar fi fost mai bine să rămân profesor. Și să-mi public cărțile pe banii mei.

Irina – Hai... Te vezi predând literatura într-un liceu de la marginea Bucureștiului, în fața a patruzeci de adolescenți cu glugile trase pe cap?

Alex – Să nu dramatizăm. Cu studiile mele și doctoratul... Aș fi ajuns într-un liceu privat din centru, în fața a douăzeci de fete de bani gata în uniforme, gata de orice pentru note bune fără să deschidă o carte...

Irina – Bine... Văzut așa, îți înțeleg mai bine regretele. Amintește-mi să pun cod parental la televizor. Am impresia că atunci când nu sunt acasă te uiți la filme ciudate.

Alex – E adevărat că, în calitate de romancier, cele mai multe admiratoare ale mele sunt mai aproape de menopauză decât de pubertate.

Se apropie de el și îl mângâie tandru.

Irina – Nu uita că prima ta admiratoare am fost eu.

Alex – Îmi amintesc foarte bine.

Se sărută. Ea se desprinde din îmbrățișarea lui.

Irina – Hai, termină-ți discursul... Dar dacă îți lipsește atât de mult, o să-mi scot uniforma de liceu din dulap din când în când, promit.

Alex – Apropo, înainte să uit, tocmai am vorbit cu Matei.

Irina – A, da...

Alex – Propune să petrecem Crăciunul împreună la cabana lui din Poiana Brașov. Am putea organiza și o sesiune de autografe. Se pare că e o librărie foarte bună în Brașov și merge excelent.

Irina – A, da?

Alex – Curios fenomen. Lumea bună din Primăverii nu deschide o carte tot anul, iar când pleacă în vacanță dă buzna în librării să cumpere toate romanele premiate.

Irina – „Lumea bună”, cum îi spui tu, sunt cititoarele tale. Sau măcar cele care îți cumpără cărțile...

Alex – O fi aerul de munte. Și apoi te plictisești de moarte la sporturile de iarnă.

Irina – Mai ales când nu schiezi, ca tine.

Alex – I-am propus să vină la cină cu Diana săptămâna viitoare. Ce zici de miercuri?

Irina – Miercuri cinăm la ai mei.

Alex – A, da, scuze... De obicei e marți...

Irina – Da, dar acum e ziua de naștere a mamei, ai uitat deja?

Alex – Să zicem că-mi ieșise din minte... Atunci joi?

Irina – Joi e vernisajul Carlei la Galeria Romană!

Alex – Scuză-mă. Uitasem și asta.

Irina – Dacă mă părăsești vreodată, să mă înlocuiești cu o păpușă gonflabilă și un calendar electronic.

Alex – Poate ar trebui s-o lăsăm mai moale cu mondenitățile, nu? Ne burghezim.

Irina – Așa spui, dar după o săptămână te-ai plictisi... Bun, mă duc să mă pregătesc.

Irina iese. Alexandru se întoarce la discurs.

Alex – Doamnă ministru, cu câțiva ani în urmă, premiind romanul meu *O altă viață*, juriul Premiului Național pentru Roman vedea în mine un modest slujitor al limbii lui Eminescu. Astăzi îmi acordați Ordinul „Meritul Cultural”, în grad de Cavaler. Dar eu primesc această înaltă distincție mai degrabă ca un Don Quijote. Pentru că, dacă vrea să-și trăiască visul de a scrie și, pur și simplu, să trăiască din scris, un tânăr autor trebuie mai întâi să se lupte cu morile de vânt...

Irina revine.

Irina – Scuză-mă că te deranjez, dar... e o femeie la poartă. Spune că vine de foarte departe ca să-i dai un autograf pe carte. Și că așteaptă asta de mult.

Alex – Chiar nu e momentul... Și ce-i cu obiceiul ăsta de a veni la ușa noastră fără să anunțe? De unde are adresa, apropo? Nu suntem în cartea de telefon. Poate doar în vreun registru monden...

Irina – Nu știu, dar insistă. Durează cinci minute. Mai bine scăpăm de ea acum, altfel revine. Ce vrei? E prețul celebrității! Până la urmă, din cititorii tăi trăim...

Alex – Bine, îi semnez cartea.

Irina – I-am spus că n-ai mult timp.

Alex – Se spune „doamnă ministru” sau „doamnă ministră”?

Irina – Habar n-am...

Alex – Pe vremea când miniștrii erau numai bărbați era, totuși, mult mai simplu.

Irina – O las să intre...

Irina iese.

Scena 2

Alexandru oftează, se așază din nou și își reia textul discursului, pe care îl tot corectează.

Alex – Don Quijote... Oare nu exagerez puțin...

Sașa intră.

Sașa – Vă imaginam mai tânăr...

Alex – Scuzați-mă, nu v-am auzit intrând.

Sașa – Deci așa arată casa unui autor de succes...

Alex – Îmi pare rău, altădată v-aș fi poftit la o cafea și am fi stat puțin de vorbă, dar acum mă grăbesc...

Sașa – A, da... Ordinul „Meritul Cultural”, în grad de Cavaler... N-ar trebui să ratați așa ceva...

Alex – Știți despre asta?

Sașa – Soția dumneavoastră mi-a spus... Presupun că e soția dumneavoastră... Sau asistenta... Poate amândouă...

Alex – Bine... Deci știți că nu am prea mult timp la dispoziție...

Sașa – Stați liniștit, nu vă rețin mult.

Se așază comod, contrazicându-și astfel vorbele. El rămâne puțin nedumerit.

Alex (*ironic*) – Dar vă rog, luați loc. E vorba de un autograf, cred...

Sașa – Un autograf, da... (*Ia un exemplar al romanului premiat de pe birou și privește coperta.*) O altă viață, destinul tragic al unei femei care hotărăște să dispară și să-și schimbe identitatea după o mare dezamăgire în dragoste. Se poate spune că această carte mi-a schimbat viața.

Alex – Mulțumesc.

Sașa – N-am spus că mi-a schimbat-o în bine...

Alex – Îmi pare rău...

Sașa – Și dumneavoastră, de altfel.

Alex – Eu?

Sașa – Cartea asta v-a schimbat și dumneavoastră viața. În cazul dumneavoastră, mai degrabă în bine...

Alex – E adevărat...

Sașa – Un Premiu Național nu-i de ici, de colo...

Alex – Într-adevăr.

Sașa – Înainte nu scriseseți nimic cu adevărat important. După aceea n-ați mai scris nimic deloc...

Alex – Foarte delicat din partea dumneavoastră să-mi amintiți.

Sașa – În schimb, știți foarte bine să vă vindeți în presă. Articole, emisiuni TV, conferințe în străinătate... Bravo, ce energie!

Alex – Promovarea face parte din meserie... Chiar dacă nu e partea mea preferată.

Sașa – Ați prefera să scrieți, îmi închipui. Din păcate, ați semnat un singur bestseller.

Alex – Totuși, am scris două romane înaintea acestuia.

Sașa – Da... Dar n-au deloc suflul acestuia, dacă-mi permiteți. Aproape că s-ar putea crede că nu sunt scrise de același autor.

Alex – Erau lucrări de tinerețe. M-am maturizat.

Sașa – În orice caz, după premiul acela neașteptat ați știut să vă fructificați foarte bine capitalul de notorietate. Trebuie spus că, având familia soției, nu duceți lipsă de relații în presă și politică. Socrul e ambasador, parcă...

Alex – Până la urmă sunteți foarte bine informată... V-am spus, mă grăbesc. Ați adus un exemplar să vi-l semnez?

Sașa – La ce bun... Sunt destule aici, nu?

Alex – Înțeleg... Cum mi s-a spus că veniți de departe, o să vă scriu dedicația și apoi o să vă rog să mă lăsați... *(Ia un exemplar dintr-un teanc.)* Pe ce nume?

Sașa – Sașa.

Alex – Cum se scrie?

Sașa ia un exemplar, scrie o dedicație și i-l întinde lui Alexandru.

Sașa – Așa.

Alexandru ia cartea, descumpănit.

Alex *(citind dedicația)* – „Celui mai mare admirator al meu”... De obicei eu scriu dedicațiile pentru cititori și tot eu le semnez... Nu invers...

Sașa – Adevărat, la semnat vă pricepeți...

Alex – Ascultați, stimată doamnă...

Sașa – Sașa.

Alex – Ascultați, Sașa, veniți la mine acasă fără să anunțați. Am politețea să vă primesc, deși mă grăbesc foarte tare. Dar dacă ați venit să mă insultați... Și, mai întâi, cine sunteți?

Sașa – Vocea conștiinței dumneavoastră, poate. Dacă aveți una...

Alex – Unde vreți să ajungeți?

Sașa – Știm amândoi foarte bine că totul e o minciună, nu-i așa?

Alex – Totul? Ce anume?

Sașa – Nu dumneavoastră ați scris romanul. Ați găsit manuscrisul într-un tren.

Alex (*descumpănit*) – Nu-mi spuneți că pentru asta... (*revenindu-și*) Asta scrie, într-adevăr, în prefața cărții. Dar, știți, de la Cervantes încoace, mulți autori au folosit procedeul manuscrisului găsit. Face parte din ficțiune. Nu e realitate.

Sașa – Știm amândoi foarte bine că, în cazul ăsta, este purul adevăr. Și trebuie să recunosc că aici vă scot pălăria. Să vă însușiți un manuscris pe care nu l-ați scris și să aveți tupeul să spuneți chiar în prefață cum ați pus mâna pe el, convinși că toată lumea va lua asta drept procedeu literar...

Alex – E ridicol! Cum puteți afirma așa ceva?

Sașa – Pentru că autoarea manuscrisului sunt eu.

Irina intră.

Irina – Dragule, acum chiar trebuie să plecăm... Dacă nu vrem s-o facem pe doamna ministru să aștepte...

Alex – Da, da, încă o clipă.

Sașa – Stați liniștită, doamnă. N-aș vrea să-l lipsesc pe soțul dumneavoastră de această nouă recompensă atât de meritată.

Irina iese.

Alex – Ce tot spuneți?

Sașa – Adevărul, și îl știți mai bine decât oricine.

Alex – Dacă ar fi adevărat ce spuneți, de ce n-ați venit la mine mai devreme?

Sașa – Să-i spunem... un premiu de conjunctură.

Alex – N-am timp de jocuri de cuvinte și nici chef. Vă rog să plecați acum.

Sașa – Dacă plec de aici, mă duc direct la redacția celui mai important cotidian național. Știți, ziarul în care vă mai apare câte un editorial. Sunt sigură că povestea mea i-ar interesa foarte mult.

Ezită o clipă.

Alex – Bine, vă ascult.

Sașa – După ce mi-am pierdut manuscrisul, la care lucrasem ani de zile, am trecut printr-o perioadă foarte grea.

Alex – Și, bineînțeles, nu făcuserăți nicio copie.

Sașa – A fost demult. Scriam ca pe vremuri. Pe foi volante. Cu stiloul. Tocmai mergeam la București să fac fotocopii și să le trimit editurilor.

Alex – Dacă pretindeți că sunteți autoarea romanului, ați fi putut să-l scrieți din nou.

Sașa – Și dumneavoastră sunteți autor. Un autor prost, dar autor totuși...

Alex – Mulțumesc...

Sașa – Știți foarte bine că nu e atât de simplu. Când ai lucrat ani de zile la o carte, ai rescris fiecare paragraf luni întregi, ai întors o frază pe toate fețele o săptămână... nu mai ai energia să o iei de la zero după ce ai pierdut manuscrisul. Mai ales când nici măcar nu știi dacă editorii cărora îl vei trimite vor citi măcar un rând.

Alex – Deci recunoașteți că nu e chiar atât de ușor să publici un roman și să ai șansa să fie citit.

Sașa – Când m-am trezit fără opera mea, ca și cum mi-ar fi fost smulsă o parte din mine, am rămas în stare de șoc câteva luni. Apoi am căzut într-o depresie profundă. Am încercat chiar să mă sinucid...

Alex – Fără succes, deci...

Sașa – Din păcate pentru dumneavoastră... După aceea am hotărât să fac exact ce povesteam la sfârșitul romanului: să dispar. De bunăvoie. Dar n-aveam bani. Și nu știam să fac altceva decât să scriu. În loc să încep o viață nouă, am rătăcit prin România. Apoi prin lume. Am ajuns o vagaboandă. Poate că n-aș fi aflat niciodată de plagiat, fiindcă ați avut grijă să schimbați titlul romanului.

Alex – Și cum ați aflat?

Sașa – Din pură întâmplare, răsfoind cartea într-o bibliotecă.

Alex – N-aveți nicio dovadă pentru ce spuneți...

Sașa – N-ar fi greu să găsesc. Manuscrisul era în mare parte autobiografic. Am strecurat în roman o mulțime de detalii personale pe care nu v-ați obosit să le mascați. Totul e adevărat. E viața mea. Eroina dumneavoastră sunt eu...

Alex – Înțeleg...

Sașa – Toată lumea v-a felicitat că ați reușit să construiți atât de realist personajul acestei femei rănite, care încearcă să-și inventeze o altă viață. Să ștergi memoria și s-o iei de la zero pare simplu. Dar cadavrele ies întotdeauna la suprafață.

Alex – Îmi pare sincer rău...

Sașa – Vă pare rău?

Alex – N-aveam cum să găsesc autoarea. Și apoi, cum poate cineva să piardă manuscrisul unui roman?

Sașa – Am fost atacată. Foarte violent. Mi-au smuls geanta. M-am împotrivit. Aveam acolo toată viața mea. Și toate speranțele mele de a o lua de la capăt. M-au lovit până mi-am pierdut cunoștința. Era să mor...

Alex – Și după aceea?

Sașa – M-am trezit într-un pat de spital. Hoții au luat probabil ce-i interesa și au abandonat manuscrisul într-un alt vagon sau pe peron. Pentru ei nu valora nimic...

Alex – Într-adevăr.

Sașa – Acolo l-ați găsit dumneavoastră, presupun...

Alex – Să zicem.

Sașa – Sau poate a fost o capcană ca să fiu lipsită de opera mea. O capcană pusă la cale chiar de dumneavoastră, poate?

Alex – Acum delirați!

Sașa – Mi-a trecut și asta prin minte. Dar probabil a fost doar un jaf banal. Trebuie să fi fost dezamăgiți: aveam abia banii pentru fotocopii.

Alex – Cum aș fi putut să vă găsesc? Numele dumneavoastră nici măcar nu apărea pe manuscris.

Sașa – Adevărat, dar nici dumneavoastră nu erați obligat să vă însușiți opera mea.

Alex – Am așteptat doi ani înainte să public romanul.

Sașa – Timpul necesar ca să pretindeți că l-ați scris... și să vă asigurați că autoarea nu păstrase vreo copie.

Alex – Mi s-a părut păcat să privez publicul de roman. Dar nu știam că va primi Premiul Național.

Sașa – Și totuși ați făcut totul ca să-l primească. Un Premiu Național nu se câștigă din întâmplare.

Alex – După aceea era prea târziu. Am intrat într-un angrenaj. Și apoi, chiar dumneavoastră ați spus-o: dumneavoastră hotărâserăți să dispăreți!

Sașa – Dumneavoastră nu știați asta.

Alex – La vremea aceea, dumneavoastră m-ați căutat?

Sașa – În orice caz, astăzi eu v-am găsit.

Alex – Ați fi venit să mă vedeți dacă romanul nu ar fi primit Premiul Național?

Sașa – Probabil că nu.

Alex – Fără mine, manuscrisul poate n-ar fi fost publicat niciodată. Cât despre un premiu literar...

Sașa – Pe scurt, ar trebui să vă mulțumesc.

Alex – Și acum ce facem?

Sașa – Nu știu. Dumneavoastră ce credeți?

Alex – Ce vreți, de fapt? Să vă dau înapoi viața pe care ați fi putut-o avea înainte să hotărâți s-o schimbați? Viața aceea e în urma dumneavoastră.

Sașa – Mulțumesc.

Alex – Așa e. Unii au noroc, alții nu. Dar un destin nu se decide la o singură aruncare de zar.

Sașa – Deci eu eram sortită unei vieți de rahat, iar dumneavoastră succesului?

Alex – Ce vreți? Răzbunare?

Sașa – Încă nu știu ce vreau. O să-mi iau timp să mă gândesc.

Alex – Sunt dispus să vă despăgubesc, bineînțeles. Cu condiția să ajungem la o înțelegere.

Sașa – Deocamdată vă cer doar să mă găzduiți.

Alex – Glumiți?

Sașa – Tocmai m-am întors în România. N-am unde să mă duc. Am nevoie să-mi trag puțin sufletul și să mă gândesc la ce fac mai departe. Aveți, totuși, o cameră de oaspeți...

Irina revine.

Irina – Totul e în regulă?

Alex – Da, da, îți explic...

Sașa – Vorbeam despre literatură.

Irina – Plecăm?

Sașa – Vă las. Dar promit să revin ca să continuăm această discuție pasionantă...

Irina îi aruncă lui Alexandru o privire îngrijorată.

Întineric.

Scena 3

Irina revine. Sună telefonul fix. Răspunde.

Irina – Da, mamă... Da, da, abia ne-am întors... Da, a fost foarte bine. Discursul doamnei ministru a fost foarte emoționant. Să-i mulțumești tatei. Datorită lui s-a putut aranja ceremonia. Se cunoșteau de la SNSPA, parcă... Da, o să-i transmit felicitările lui Alexandru. Își parchează mașina. Uite, vă povestim tot miercuri, bine? Da, știu că v-ar fi plăcut să fiți acolo, dar nu-i nimic. Veniți data viitoare... Data viitoare? Păi, nu știu... Da, exact, când îi dau Steaua României! (*Râde puțin forțat.*) Hai, vă pup tare.

Alex revine chiar când ea închide.

Alex – Cine era?

Irina – Mama.

Alex – A, da...

Irina – De ce, așteptai vreun telefon?

Alex – Nu, nu...

Irina – Pot s-o văd?

Alex – Pe cine? Adică... ce?

Irina – Medalia ta!

Alex – La naiba, cred că am uitat-o în mașină.

Irina – Ei bine... Se vede cât de mult ții la ea. Nu ești mulțumit?

Alex – Ba da, sigur...

Irina – Nu mă lua de proastă, văd foarte bine că de ceva vreme te frământă ceva.

Alex – Nimic, îți jur.

Irina – Mai exact, de când a venit femeia aceea.

Alex – Ce-ți mai trece prin cap...

Irina – Cine e? Amanta ta?

Alex – Hai, Irina. Te-ai uitat la ea?

Irina – Bine, nu e foarte sexy. Dar nici atât de urâtă încât să te sperie. Și am văzut foarte bine frica din ochii tăi.

Alex – Vorbim mâine despre toate astea, bine? Acum nu gândesc prea limpede. Cred că am exagerat puțin cu șampania.

Irina – Nu te-am văzut bând decât un pahar...

Alex – Atunci poate caviarul ăla mi-a căzut greu. Parcă nu era prea proaspăt... Mă întreb dacă nu erau niște icre negre de supermarket. Crezi că la Minister ar servi așa ceva? Ar fi cam departe cu economiile bugetare, nu crezi?

Irina – Nu aștept până mâine, Alexandru. Dacă ai ceva de spus, spui acum.

O pauză, în care el ezită.

Alex – Până la urmă ai dreptate. N-are rost să tergiversez. Din păcate, trebuie să suport consecințele faptelor mele. Era inevitabil să se întâmple într-o zi...

Irina – Acum m-ai speriat și pe mine. Ei?

Alex – Nu e ușor...

Irina – E amanta ta?

Alex – Ar fi mai simplu dacă ar fi amanta mea.

Irina – Deci nu e.

Alex – Mai degrabă... o șantajistă.

Irina – Cu ce te-ar putea șantaja? Singura poveste cât de cât judiciară din trecutul tău e reținerea aia pentru profanarea unui mormânt.

Alex – Așa e.

Irina – Ți-au dat drumul când au înțeles că erai mort de beat și că era mormântul propriului tău tată.

Alex – Doar urinasem pe el. Un pariu idiot cu mine însumi.

Irina – Deci nu pentru asta te șantajează.

Alex – Nu, din păcate.

Irina – Atunci pentru ce?

O nouă tăcere.

Alex – Și dacă ți-aș spune că toată viața mea e construită pe o minciună?

Irina – O minciună...?

Alex – Mai rău. O fraudă. O fraudă intelectuală.

Irina – Te ascult...

Alex – Mi-ai spus-o și adineauri. Am mai scris și înainte, e adevărat, dar toată lumea e de acord că romanul premiat este opera vieții mele.

Irina – Și...?

Alex – Și dacă această carte n-ar fi scrisă de mine... (*Ea nici măcar nu pare surprinsă.*) Nu spui nimic...?

Irina – Mă gândesc.

Alex – Te gândești? Îți spun că ești măritată cu un plagiator și tu te gândești?

O nouă tăcere.

Irina – Întotdeauna am crezut că nu ai cum să fi scris tu cartea asta.

Alex – Ei bine, îți confirm: nu eu am scris-o.

Irina – Da, am înțeles.

Alex – Și doar atât?

Irina – Împreună am hotărât să publicăm cartea asta. Împreună am promovat-o. E, într-un fel, copilul nostru. Copilul pe care n-am putut să-l avem.

Alex – Ei bine, îți spun acum că nu eu sunt tatăl copilului...

Irina – Știu.

Alex – Și de unde știi? Doar pentru că nu mă crezi în stare să fi scris o asemenea capodoperă?

Irina – Am văzut manuscrisul. Nu era scrisul tău.

Alex – De ce nu mi-ai spus nimic?

Irina – N-am fi putut trăi împreună cu minciuna asta.

Alex – Așa că ai preferat să trăim aceeași minciună separat...

Irina – Până acum a mers foarte bine, nu? Și ar fi putut continua tot așa.

Alex – Din păcate, femeia asta a venit la ușa noastră. De acum înainte nimic nu mai poate fi ca înainte.

Irina – Depinde.

Alex – A, da? De ce?

Irina – Se poate ajunge întotdeauna la o înțelegere.

Alex – Da... Va trebui să ne împăcăm și cu propria conștiință.

Irina – Cu propria conștiință ne-am împăcat demult, nu?

Alex – Și ce mai știi? În afară de faptul că nu eu sunt tatăl copilului...

Irina – Nu știu cine e tatăl, dacă asta întrebi. Dar după vizita femeii cred că știu cine e mama.

O pauză.

Alex – Cum ai putut să mă lași să fac asta?

Irina – Din dragoste, pur și simplu. Și puțin din ambiție, recunosc. Îți doreai atât de mult viața asta. Viața de scriitor. Ai trăit-o...

Alex – Dar nu sunt decât un impostor. Și viața noastră e o minciună. Tu știai. Ar fi trebuit să mă oprești...

Irina – Totuși, nu răsturna rolurile...

Alex – Ai dreptate. Eu sunt ticălosul. O să mă părăsești?

Irina – Dacă trebuia să te părăsesc, aș fi făcut-o atunci. Acum nu mai avem de ales. Suntem în aceeași barcă.

Alex – Și barca se scufundă.

Irina – Nu ne pripim. Și, mai ales, nu intrăm în panică. Trebuie să gândim. Ce ai de gând să faci?

Alex – Nu știu... Sinuciderea ar fi, probabil, cea mai bună soluție. Măcar ar avea ceva literar...

Irina – Nu spune prostii. N-ai destul curaj să te sinucizi.

Alex – Ai o părere foarte bună despre mine, văd. Mă întreb cum ai reușit să rămâi măritată cu mine atâția ani. Și să continui să mă iubești...

Irina – Iubesc cuplul nostru. Complicitatea noastră. Suntem complici, Alexandru. Nu te las baltă. Și nu o să las femeia asta să ne distrugă.

Alex – În cazul ăsta, mai degrabă eu i-am distrus ei viața...

Irina – Pe de altă parte, manuscrisul a fost publicat pentru că aveai deja o mică reputație.

Alex – Și mai ales datorită relațiilor familiei tale...

Irina – Femeia asta probabil n-ar fi avut niciodată succes, chiar dacă ar fi scris o capodoperă.

Alex – Da, asta am început și eu să-i spun... Dar mă tem că nu e de-ajuns...

Irina – Fără această combinație de împrejurări, tu nu ai fi devenit atât de cunoscut, dar ea ar fi rămas probabil anonimă. Toată lumea știe că nu iei Premiul Național trimițând pur și simplu un manuscris prin poștă la Humanitas. Contează enorm mediul din care vii. Trebuie să ai relații.

Alex – Ai dreptate, geniul nu e de ajuns. Altfel Van Gogh ar fi devenit miliardar. Tablourile lui s-au vândut până la urmă, dar după moarte. Și nu i-au îmbogățit decât pe speculatori.

Irina – Sigur. E nedrept, dar așa funcționează lucrurile. Banul trage la ban, succesul trage la succes. Piața de artă stabilește prețul unui artist, nu talentul. Altfel n-ar fi expuse toate prostiile alea prin muzeele de artă contemporană. În literatură e exact la fel.

Alex – Mă temeam că soția mea o să mă renege după mărturisirea acestei greșeli morale de neiertat. Aproape că sunt dezamăgit.

Irina – Acum îmi ții și morală!

Alex – Suntem niște monștri, Irina. Mai bine aș mărturisi tot imediat...

Irina – Nici vorbă. Îți amintesc că și eu am totul de pierdut în scandalul ăsta! Începând cu onoarea mea!

Alex – Onoarea ta?

Irina – Reputația mea, dacă preferi. Ca să nu mai vorbim de ai mei... Am renunțat la tot ca să mă ocup de cariera ta! Îți imaginezi ce scandal ar fi dacă presa ar afla? Mama nu și-ar reveni... Are deja probleme cu inima.

Alex – Da, dar nu mai putem să ne prefacem că nu s-a întâmplat nimic. Nenorocita asta nu ne mai lasă în pace.

Irina – Te șantajează?

Alex – Deocamdată, nu. Doar m-a întrebat dacă o putem găzdui aici.

Irina – S-o găzduim?

Alex – Provizoriu, presupun. Spune că nu are unde să meargă...

Irina – Și tu ce i-ai răspuns?

Alex – De fapt, n-am avut prea mult de ales. (*Se aude soneria.*) Probabil e ea...

Își aruncă unul altuia o privire îngrijorată.

Irina – Mă duc să-i deschid.

Întineric.

Scena 4

Încăperea este goală. Sașa intră în lenjerie sau în pijama, evident abia trezită. Iese din nou și revine cu o ceașcă de cafea. Se așază la birou și se instalează ca la ea acasă. Alexandru intră. Este neplăcut surprins s-o vadă acolo, așezată la locul lui.

Alex – Nu vă sfiiți... Faceți ca la dumneavoastră.

Sașa – Dacă ați cumpărat casa asta cu banii aduși de romanul premiat, într-un fel chiar sunt la mine acasă...

Alex – E o casă de familie. Ne-a rămas de la socrii mei.

Sașa – Întotdeauna am visat la un birou ca ăsta... Stiloul e Montblanc?

Alex – Cred că supraestimați ce poate aduce un premiu literar, în afară de glorie.

Sașa – Serios?

Alex – Să nu credeți că un simplu premiu literar v-ar fi fost suficient ca să intrați în clasa privilegiaților. Biletul de intrare e mult mai scump, credeți-mă.

Sașa – Deci, categoric peste posibilitățile mele.

Alex – Succesul, știți, nu ține doar de talent.

Sașa – Dovada vie sunteți dumneavoastră: autor de succes și complet lipsit de talent.

Alex – Ca să reușești în meseria asta îți trebuie multă muncă, răbdare, abilitate... Și multe compromisuri. Trebuie să înghiți destule.

Sașa – La asta sunt sigură că vă pricepeți foarte bine.

Alex – Scrisul e o artă, bineînțeles. Dar nu e partea cea mai grea. În orice caz, nu cea mai obositoare. Într-un fel, vă invidiez...

Sașa – Luați-mi locul! Iar eu îl iau pe al dumneavoastră...

Alex – Nu e chiar atât de simplu.

Sașa – Serios?

Alex – De ce să nu facem o înțelegere?

Sașa – Dumneavoastră păstrați onorurile, iar mie îmi dați banii înapoi?

Alex – Mă gândeam la o împărțire a drepturilor. Confidențială, bineînțeles.

Sașa – Bineînțeles.

Alex – Aș merge până la cincizeci la cincizeci.

Sașa – Toți anii ăștia dumneavoastră ați cules roadele muncii mele. Ca să nu mai vorbim de glorie. Cum aveți de gând să reparați nedreptatea?

Alex – Pentru trecut putem stabili, bineînțeles, o sumă fixă. Plus un procent din drepturile viitoare. Ce spuneți?

Sașa – Mai vedem...

Alex – Mi-am construit reputația zi după zi. An după an. În timp ce dumneavoastră dispăruserăți. De bunăvoie. Ca să vă faceți micul tur al lumii de una singură...

Sașa – Pe scurt, aproape că e necinstit din partea mea să vin azi și să vă cer ceva.

Alex – N-aș merge chiar atât de departe. Dar ați putea beneficia și dumneavoastră de ceea ce am construit eu. În loc să distrugeți totul acum.

Sașa – Și eu ce câștig?

Alex – Bani! Rămânând în umbră, bineînțeles.

Sașa – Ei, poftim...

Alex – Editorul mă presează să scriu un roman nou. Am putea colabora. Vă propun o înțelegere din care câștigăm amândoi. Talentul dumneavoastră, notorietatea mea. Și împărțim drepturile.

Sașa – După ce mi-ați furat opera, îmi propuneți să devin scriitoarea dumneavoastră din umbră? Trebuie să recunosc că nu duceți lipsă de tupeu.

Alex – Gândiți-vă totuși. Un proces de plagiat ar dura ani. Eu aș avea cei mai buni avocați. Iar rezultatul ar rămâne foarte nesigur. Amândoi am pierde enorm de mult timp. Și, din câte înțeleg, dumneavoastră ați pierdut deja destul.

Sașa – Cinismul dumneavoastră mă impresionează. Dar argumentele nu-mi sunt indiferente.

Alex – Vă las să vă gândiți.

Alexandru iese.

Scena 5

Saşa se ridică şi începe să inspecteze încăperea. Irina intră.

Irina – Totul e bine? Aveţi ce vă trebuie?

Saşa – Sincer, mi-e puţin foame. N-aveţi ceva de înmuiat în cafea?

Irina (*ironică*) – Vreţi să vă aduc nişte cornuri?

Saşa – Nu vă deranjaţi. Dacă menajera are liber...

Irina – Cred că sunt nişte biscuiţi cu scorţişoară în dulapul din bucătărie.

Saşa – Biscuiţi cu scorţişoară? Sună tentant. O să mă uit mai târziu...

Irina – Eu îi urăsc, dar soţul meu e înnebunit după ei.

Saşa – Când n-ai altceva la îndemână în care să-ţi înmoi biscuitul.

Irina – Aveţi de gând să staţi mult aici?

Saşa – Încă nu ştiu. Depinde...

Irina – De ce?

Saşa – În primul rând de soţul dumneavoastră. Avem o afacere de rezolvat. Mi-a propus să mă angajeze ca scriitoare din umbră. Nu v-a spus?

Irina – Nu mă luaţi de proastă. Soţul meu n-are secrete faţă de mine. Mi-a povestit tot.

Saşa – Îmi pare rău pentru dumneavoastră. Sincer, vă compătimesc.

Irina – Serios?

Saşa – Credeţi că sunteţi măritată cu un mare romancier. Şi aflaţi că sunteţi doar soţia unui plagiator banal...

Irina – Ce vreţi?

Saşa – Cu mine ar fi trebuit să vă căsătoriţi...

Irina – Nu-mi spuneţi că asta urmăriţi...? Dar dacă da, să ştiţi că sunt gata de orice pentru bărbatul pe care-l iubesc. Nu vă promit căsătorie, evident, dar dacă vă plac femeile mature...

Saşa izbucneşte în râs.

Saşa – Nici dumneavoastră nu duceţi lipsă de tupeu!

Irina – O iau drept compliment.

Saşa se apropie de Irina şi îi atinge obrazul.

Sașa – Dar eu? Eu vă plac? (*Irina pare tulburată o clipă, apoi își revine.*) Până la urmă, eu sunt geniul, iar pe el l-ați luat de bărbat pentru geniul lui!

Irina – Nu numai pentru asta.

Sașa – Și eu aș putea scrie și alte cărți...

Irina – Atunci de ce n-ați făcut-o deja?

Sașa – N-am spus ultimul cuvânt.

Irina – După Alexandru, în primul roman v-ați povestit propria viață. Poate n-aveți nimic altceva de spus.

Sașa – Un romancier își povestește întotdeauna puțin propria viață, nu?

Irina – Da... De asta, cu timpul, avem tot mai puține lucruri interesante de spus. Nu sunt sigură că am face o afacere atât de bună dacă v-am lua drept scriitoare din umbră...

Sașa – Aș putea oricând să vă povestesc viața dumneavoastră. Pare pasionantă...

Irina – Viața unor escroci e mai palpitantă decât a multor oameni cinstiți. Mai ales când au, ca dumneavoastră, mentalitatea unei victime...

Sașa – Pe scurt, adevărata artistă de aici sunteți dumneavoastră.

Irina – În privința fertilității literare, în orice caz, mi se pare că ați ajuns de mult la menopauză.

Sașa – Soțul dumneavoastră e steril. N-a reușit nici măcar să vă facă un copil.

Irina – Nu vă amestecați în povestea noastră de dragoste. N-ați putea s-o înțelegeți.

Alexandru intră și aude sfârșitul conversației.

Alex – Vorbeați despre mine?

Irina – Vă las...

Irina iese.

Scena 6

Alex – Să nu întindeți coarda prea mult, vă avertizez.

Sașa – Altfel?

Alex – Știu că nu aveți o părere foarte bună despre mine, dar să nu mă subestimați.

Sașa – Încerc... Recunosc că nu e ușor... O să mă străduiesc, promit.

Alex – V-am făcut o propunere.

Sașa – Și mă gândesc la ea, vă asigur... *(O pauză)* Îl mai aveți?

Alex – Ce?

Sașa – Manuscrisul!

Alex – Nu...

Sașa – L-ați distrus, nu? Ca să ștergeți dovada crimei?

Alex – De ce? Ați vrea să-l recuperați?

Sașa – Înțelegeți că pentru mine manuscrisul are o valoare sentimentală.

Alex – Înțelegeți că, dacă l-aș mai avea, nu vi l-aș înapoia pe gratis.

Sașa – Deci nu-l mai aveți.

Alex – Să zicem că... l-am rătăcit.

Sașa – E atât de stupid încât îmi vine să vă cred.

Alex – Iar eu sunt obligat să vă cred pe dumneavoastră?

Sașa – În ce privință?

Alex – Dacă doar blufați?

Sașa – În cazul ăsta deja aș fi câștigat. V-ați grăbit să vă dați cărțile pe față.

Alex – Dar aș putea refuza să plătesc.

Sașa – Ați jucat și ați pierdut. Datoriile de joc se plătesc. Și știți ce plătesc cei care refuză s-o facă.

Alex – Nu știm nimic despre dumneavoastră.

Sașa – V-am spus. Romanul este autobiografic.

Alex – Dar au trecut câțiva ani. Nu mai sunteți personajul din roman. Iar eu nu mai sunt chiar omul care l-a semnat.

Sașa – Vă cunosc suficient cât să știu că nu vă veți asuma riscul.

Alex – Ce risc?

Saşa – O să plătiți. Ca să aveți liniște. Singura „poliție” în fața căreia aveți curaj să dați socoteală e polița de asigurare. Asigurarea unei vieți mici și liniștite, cu câte o medalie din când în când, drept răsplată pentru notele bune obținute copiind.

Alex – Deci bani vreți, până la urmă.

Saşa – V-ar liniști, nu?

Alex – Ce altceva ați putea vrea?

Saşa – Știți cum e să fii deposedată de propria operă? Să-ți vezi propriul text, scris cu sângele tău, semnat de altcineva?

Alex – Nu...

Saşa – E puțin ca ce simte o femeie căreia i se ia copilul la naștere și e dat unui străin.

Alex – N-am vrut asta. Manuscrisul a fost un copil găsit. Cine-mi spune că nu l-ați abandonat chiar dumneavoastră?

Saşa – De bunăvoie, vreți să spuneți?

Alex – Ca o sticlă aruncată în mare, să zicem. Sperând s-o găsească cineva... Salvatorul dumneavoastră... Și să se ocupe el de promovare...

Saşa – Dacă înțeleg bine, aproape că ați merita încă o medalie pentru că ați răspuns la SOS-ul meu.

Alex – Manuscrisul nu vi l-am furat eu.

Saşa – Adevărat. Nu cred că ați fi avut suficient curaj pentru un jaf cu violență. Specialitatea dumneavoastră e mai degrabă să furați când se ivește ocazia, nu?

Alex – Aveți dreptate, sunt un laș. Dar nu sunt criminal. Mi s-a întâmplat să plătesc pentru sex, dar n-am violat niciodată pe nimeni.

Saşa – Totuși, cred că mă duc să mă îmbrac...

Saşa iese.

Scena 7

Irina revine.

Alex – Nu mai suport s-o văd aici în fiecare zi, în mijlocul sufrageriei noastre. Tolănită pe canapea. Când nu stă de-a dreptul la biroul meu...

Irina – Da, dar într-un fel e mai bine s-o avem sub ochi.

Alex – Ți se pare?

Irina – Măcar știm că nu e la spovedanie, povestindu-și viața primului preot întâlnit.

Alex – Sau la barul de la colț, beată criță, povestindu-și necazurile barmanului.

Irina – Da, asta ar fi mai degrabă stilul ei... Ca să nu mai vorbim de riscul să-și vândă povestea unui tabloid sau unei televiziuni.

Tăcere.

Alex – Mi-ai spus că ai văzut manuscrisul.

Irina – Da.

O pauză.

Alex – Știi ce s-a întâmplat cu el?

Irina – Cu cine?

Alex – Cu manuscrisul! Într-o zi era în sertarul biroului meu, cel care se încuie. A doua zi dispăruse.

Irina – Fusesse forțat sertarul?

Alex – Nu, iar numai tu poți ști unde ascund cheia.

Tăcere.

Irina – Bine, eu l-am luat.

Alex – Cam bănuiam...

Irina – Deci, de fapt, amândoi știam.

Alex – Pot, la limită, să înțeleg că ai hotărât să nu spui nimic, știind că nu eu eram adevăratul autor. Dar de ce ai luat manuscrisul?

Irina – O asigurare de viață, să zicem...

Alex – O asigurare? Împotriva a ce?

Irina – În caz că succesul ți s-ar fi urcat la cap și ai fi vrut să mă lași pentru una mai tânără.

Alex – Deci îl mai ai?

Irina – Da...

Alex – Te redescopăr, Irina.

Irina – Mă credeai proastă, asta era?

Alex – Credeam că eu trag sforile în comedia asta sinistră. Până la urmă n-am fost decât o marionetă.

Irina – Dar tu ești cel aflat în lumină, dragul meu...

Alex – Și tot eu risc să ajung la răcoare.

Irina – Ți-ai vinde sufletul pentru o replică bună. Asta e problema ta.

Alex – Atunci imaginează-ți ce eram gata să fac pentru un roman întreg...

Tăcere.

Irina – Am putea scăpa de ea...

Alex – De manuscris?

Irina – De autoare.

Alex – Ai înnebunit!

Irina – Dacă ar dispărea, nimeni nu și-ar face griji... Și-a organizat singură dispariția. Oficial, e deja dată dispărută!

Alex – Glumești, sper.

Irina – Sigur că glumesc... Atunci ce propui?

Alex – Să negociem. N-avem de ales. Dar nu sunt sigur că se va mulțumi cu bani.

Irina – O să se mulțumească. Cu bani poți cumpăra orice. Depinde de sumă...

Alex – Până la cât putem merge?

Irina – Cât valorează reputația ta?

Alex – Mulțumesc că n-ai întrebat cât valorează onoarea mea...

Întuneric.

Scena 8

Sașa este întinsă pe canapea, adormită. Ai putea crede că e moartă. Irina intră cu un cuțit în mână. Se apropie de Sașa, părând că ezită.

Sașa – Nu e chiar atât de ușor să omori pe cineva, știți? Mai ales cu o armă albă.

Irina – Voiam doar să-mi tai o felie de salam. Vreți și dumneavoastră?

Sașa (*ridicându-se*) – Mulțumesc. Sunt vegetariană.

Irina – Trebuia să-mi dau seama.

Sașa – A, da? De ce?

Irina – Nu știu... Tendința asta de a vă pune mereu de partea victimelor, poate. De partea celor destinați abatorului. Sunteți credincioasă?

Sașa – Cred în reîncarnare. Roata se învâрте. Și, până la urmă, vom fi jucat toate rolurile.

Irina – Înțeleg... Iar data viitoare, cei dintâi vor fi cei de pe urmă... Exact ce spuneam. Înlocuiți reîncarnarea cu învierea și, până la urmă, e o concepție destul de creștină despre lume.

Sașa – Chiar și aici, pe pământ, suntem propriii noștri călăi, nu credeți? Suntem victimele propriilor demoni.

Irina – Dacă roata se învâрте, până la urmă o să vă plagiați singură...

Sașa – Cine știe... Poate soțul dumneavoastră și cu mine suntem doar cele două fețe ale aceleiași medalii. Medalia „Meritul Cultural”.

Irina – Între cavaler și omul de litere, eu îl aleg întotdeauna pe cavaler... O să vă omor.

Sașa – Iar omorându-mă pe mine, vă omorâți pe dumneavoastră.

Irina – Chiar vă credeți Iisus Hristos.

Sașa – Dumneavoastră purtați o cruce la gât...

Irina – O port ca pe un stindard.

Sașa – Da. Un stindard de clasă. Nu luptați decât ca să vă păstrați privilegiile.

Irina – Eu nu întorc și celălalt obraz. Credința mea nu e una a resemnării. Nu mă complac, ca dumneavoastră, în rolul victimei.

Sașa – Preferați tabăra călăilor?

Irina – Prefer tabăra învingătorilor. Dumneavoastră nu?

Sașa – Nu vreau să fiu obligată să aleg. „Sunt om și nimic din ce e omenesc nu-mi este străin.”

Irina – Sunteți și filosofă?

Sașa – E de Terențiu. Un autor latin care a trăit cu aproape două secole înainte de Hristos.

Irina – Mai aveți și altele?

Sașa – „Eu sunt rana și cuțitul. Sunt palma și obrazul. Sunt trupul și roata. Și victima, și călăul!”

Irina (*ironică*) – Frumos...

Sașa – Baudelaire.

Irina – Ați citit *Florile răului*?

Sașa – Dar dumneavoastră? Chiar le-ați citit sau știți doar cele câteva citate necesare ca să străluciți la mesele mondene?

Irina – În orice caz, n-am nicio simpatie pentru cei care nu vor sânge pe mâini când e vorba de vânatoare, dar apar imediat când se împarte prada.

Sașa – Atenție la clișeele despre vegetarieni. Și Hitler era vegetarian.

Irina – E clar că vorbiți în cunoștință de cauză.

Sașa – Despre Hitler?

Irina – Despre crimă. Spuneți că nu e ușor să omori pe cineva cu o armă albă.

Sașa – Partea cea mai complicată e să scapi de cadavru după aceea.

Irina – Deci vorbiți din experiență...

Sașa – În timp ce dumneavoastră vă umpleți buzunarele din drepturile mele de autor, eu am trecut printr-o perioadă grea...

Irina – Îmi pare sincer rău...

Sașa – Se spune că nevoia face legea. În realitate, tocmai nevoia te împinge adesea în afara legii. Dar dumneavoastră sunteți deasupra acestor lucruri, bineînțeles. În lumea dumneavoastră, legea o faceți chiar dumneavoastră.

Irina (*ironică*) – Înțeleg că ați avut o copilărie nefericită... Vreți să vorbim despre asta?

Sașa – E curios, toată lumea vrea să-mi audă povestea. Deși e deja descrisă pe larg în romanul meu.

Irina – Noi am făcut din roman un succes. Fără noi, ar fi trebuit să-l publicați pe cont propriu. Iar astăzi chiar dumneavoastră l-ați fi uitat.

Sașa – Poate...

Irina – Și apoi, sincer, uitați-vă la dumneavoastră...

Sașa – Ce?

Irina – Vă auziți? „Ce?” În lumea noastră, cum îi spuneți dumneavoastră, se spune „Poftim?”

Sașa – Nu zău...

Irina – N-aveți aerul unei scriitoare. La televizor ați da foarte prost. De ce să nu-i lăsați pe profesioniști să se ocupe? Ar câștiga toată lumea.

Sașa – Propuneți să împărțim munca, asta e? Soțului dumneavoastră îi lipsește stilul când scrie, mie îmi lipsește stilul când vorbesc. Așa că eu îi scriu cărțile, iar el vorbește în locul meu?

Irina – De ce nu? E puțin ca în povestea lui Cyrano, nu? Îl cunoașteți pe Cyrano?

Sașa – De fapt, îmi provocați greață. Cum puteți trăi cu asta de atâția ani? Să trăiți din asta.

Irina – Toată lumea plagiază pe toată lumea în literatură, să știți. Din cele mai vechi timpuri. Dacă ar fi o crimă, s-ar ști.

Sașa – E, în orice caz, o infracțiune. Ca să nu mai vorbim de o greșeală morală. Dar dumneavoastră n-aveți nicio morală.

Irina – Ce vreți? A venit momentul să ne spuneți. Bani?

Sașa – Oricum nu aveți altceva să-mi oferiți. Până la urmă, dumneavoastră aveți dreptate. Nu sunt suficient de docilă ca să execut numărul de circ care mi s-ar cere pentru a fi acceptată în lumea dumneavoastră de rahat.

Irina – Mi se pare rezonabil. Cât?

Sașa – Un milion.

Irina – Premiul propriu-zis e mai mult simbolic.

Sașa – Dar asta fără să punem la socoteală tot ce vine după... Sute de mii de exemplare vândute. Apariții la televizor. Conferințe cu toate cheltuielile plătite...

Irina – Romanul ăsta premiat nu s-a vândut chiar atât de bine.

Sașa – Parcă aud un ușor reproș în vocea dumneavoastră... Pe scurt, romanul pe care l-am scris eu abia era demn să fie semnat de ilustrul dumneavoastră soț, asta vreți să spuneți?

Irina – Înțelegeți că ne va trebui ceva timp ca să strângem banii.

Sașa – Nu mă grăbesc. Vă dau 24 de ore.

Irina – Și vom avea nevoie de garanții. Ca să fim siguri că după aceea ne lăsați în pace definitiv.

Sașa – Ce garanții?

Irina – O declarație scrisă de mână prin care renunțați la orice drept asupra romanului în schimbul sumei. Vă angajați și să renunțați la orice acțiune în justiție.

Sașa – De acord.

Irina – V-am pregătit un model. Nu trebuie decât să-l copiați.

Sașa – Deci acum e rândul meu să copiez...

Irina – Poftim?

Sașa – Acum câțiva ani, soțul dumneavoastră a copiat o carte întreagă pe care nu el o scrisese.

Irina – Un milion și atât. După aceea dispăreți din viața noastră.

Sașa – Contați pe mine. Să dispar e specialitatea mea. Dar cu un milion va fi mult mai ușor. Dați-mi hârtia.

Irina – Pofțiți.

Sașa – Foarte bine. Mă duc în cameră să-mi fac tema... Revin când termin. După aceea am voie la televizor?

Sașa iese.

Scena 9

Alexandru intră.

Alex – Tocmai am vorbit cu agentul meu. Mi s-a propus să adaptez romanul pentru teatru...

Irina – E ceea ce ți-ai dorit întotdeauna, nu?

Alex – Chiar am spus „romanul meu”?

Irina – Poate că nu e romanul tău, dar premiul e al nostru.

Alex – Ai dreptate. Succesul ăsta ne aparține.

Irina – Da.

Alex – Chiar am rescris câteva pasaje. La început nici nu era chiar atât de bun...

Irina – Și era plin de greșeli de ortografie.

Alex – Ai vorbit cu ea?

Irina – Da.

Alex – Și ce vrea?

Irina – Un milion. Ca să închidem definitiv povestea.

Alex – E mult... Îi avem?

Irina – Da. Într-o asigurare de viață. Renunțăm la ea. Oricum n-avem copii.

Alex – Atunci pentru adaptarea teatrală spun da?

Irina – Mai bine îi mai ținem puțin în așteptare. Vreau să verific încă un detaliu...

Alex – Bine. Îi sun înapoi.

El iese. Irina iese și ea, apoi revine cu manuscrisul.

Întuneric.

Scena 10

Sașa răsfoiește romanul premiat. Irina intră.

Sașa – E incredibil cât de inteligent pare un roman tipărit, față de același text în manuscris.

Irina – Iar când, pe deasupra, are pe copertă însemnul unui premiu literar...

Sașa – Ați făcut bine că ați schimbat titlul. Al meu nu era grozav.

Irina – Cum era?

Sașa – Memoriile unei amnezice. Încercați să-mi întindeți o capcană?

Irina – Aveți declarația pe care v-am cerut-o?

Sașa – Pofțiți.

Sașa îi întinde scrisoarea.

Irina – Bine...

Irina examinează scrisoarea.

Sașa – Vă neliniștește ceva?

Irina – Mai degrabă mă liniștește... Aveam o îndoială, dar acum sunt sigură. Scrisul dumneavoastră... nu e același cu cel din manuscris.

Sașa – Credeam că a dispărut?

Irina – Eu l-am pus la loc sigur.

Sașa – Și ce concluzie trageți din această expertiză grafologică, doamnă inspector?

Irina – Și dumneavoastră sunteți o impostoare. Nu dumneavoastră ați scris romanul.

Sașa – Dacă așa spuneți...

Irina – Bănuiam. Adevărata autoare nu s-ar fi mulțumit niciodată cu o compensație financiară.

Sașa – Într-adevăr, nu sunt cine credeți.

Irina – Atunci cine sunteți?

Sașa – Nu contează cine sunt... Am cunoscut-o pe autoarea cărții în închisoare.

Irina – Mai este acolo?

Sașa – Nu știu. Era bolnavă. Poate a murit. Poate nu. Mi-a povestit viața ei. Romanul. Cum și-a pierdut manuscrisul.

Irina – Ea v-a trimis?

Sașa – Nu. Lucrez pe cont propriu.

Irina – Deci nu știți ce s-a întâmplat cu ea...

Sașa – A fost transferată și am pierdut-o din vedere. Câțiva ani mai târziu, din întâmplare, am dat peste romanul premiat în biblioteca penitenciarului. L-am citit. Mi-am amintit povestea și am înțeles.

Irina – De ce ați așteptat atâta?

Sașa – Am fost eliberată săptămâna trecută. Am venit direct la dumneavoastră.

Irina – Deci adevărata autoare nu știe nimic.

Sașa – Asta nu schimbă nimic pentru dumneavoastră. Vreau banii în schimbul tăcerii mele.

Irina – Ba schimbă. Înseamnă că sunteți doar o șantajistă. Nu o artistă căreia i-am fi furat opera. Nici măcar nu sunteți autoare. Iar scrisoarea dumneavoastră de zece rânduri e plină de greșeli.

Sașa – Nici soțul dumneavoastră nu e un autor adevărat. Suntem toți trei niște hoți. Eu vreau doar partea mea din pradă.

Irina – Da, dar acum nu mai aveți nicio dovadă...

Sașa – Vă înșelați. Acum eu am manuscrisul original. Și nu e scris de mâna soțului dumneavoastră.

Irina – Manuscrisul?

Sașa – Chiar mă luați de proastă? Mi-am dat seama imediat ce urmăreați cu scrisoarea de mână. Sunteți mai deșteaptă decât soțul, dar mult mai puțin deșteaptă decât mine.

Irina – Cum ați pus mâna pe manuscris?

Sașa – Am scris declarația știind că vă veți duce imediat să comparați scrisul cu manuscrisul. Așa puteam afla dacă îl ascundeți în casă și unde. V-am urmărit și l-am găsit.

Irina – Blufați iar.

Sașa – Mergeți în subsol și vedeți dacă mai e acolo.

Irina – Nu vă cred.

Sașa – V-am spus, tocmai am ieșit din închisoare. Știu unde își ascund oamenii într-o casă lucrurile cele mai de preț...

Irina – Nenorocito.

Sașa îi întinde o hârtie.

Sașa – V-am pregătit datele contului, inclusiv IBAN-ul. Vreau banii până la sfârșitul săptămânii.

Irina – Nu vă faceți griji. O să-i aveți...

Irina iese.

Scena 11

Alexandru intră.

Alex – Încă sunteți aici?

Sașa – Cine știe, în curând o să fiu bogată. O să pot locui și eu în Primăverii. Am văzut că e o casă frumoasă de vânzare chiar vizavi.

Alex – Nu întindeți coarda.

Sașa – Desigur, mai există și o altă soluție... Mult mai simplă, într-un fel. Și mult mai ieftină pentru dumneavoastră.

Alex – Care?

Se apropie de el, seducătoare.

Sașa – Luați-mă de soție! Ne căsătorim în regimul comunității de bunuri și voi deveni moștenitoarea drepturilor dumneavoastră.

Alex – O uitați pe soția mea? Nu cred că ar fi de acord. Și nici eu...

Sașa îl sărută pe Alexandru pe gură. Surprins, el nu o respinge.

Sașa – Lăsați-vă în voia mea... (*Devine și mai îndrăzneță.*) O să vedeți, o să vă surprind...

Alex – Ați și reușit... Dar nu sunteți deloc genul meu.

Sașa – Și totuși mi-ați semnat romanul. Pentru cineva căruia nu-i place stilul meu...

Alex – Vorbeam despre genul dumneavoastră... Destul de ambiguu, de altfel...

Sașa – Cine știe... Poate ajunge să vă placă...

Irina intră și îi surprinde îmbrățișați. Sașa izbucnește în râs.

Sașa – Stați liniștită, vi-l las... Deocamdată. Mă duc puțin prin grădină, aerul e cam stătut aici. Dar mâine vreau banii.

Sașa iese.

Alex – Îmi pare rău, nu știu ce m-a apucat.

Irina – Mă așteptam să spui că te-a sărutat prin surprindere. Deci nu ți-a displicut?

Alex – Termină, ce-ți mai închipui.

Irina – E adevărat că e mai tânără decât mine. Și mai are și avantajul nouității.

Alex – Nici măcar nu sunt sigur că e într-adevăr femeie... N-ai de ce să-ți faci griji.

Irina – Poate. Dar tu ai grijă. Aș fi în stare să omor ca să te păstrez.

Întuneric.

Scena 12

Irina stă la birou. Sașa intră.

Sașa – Aveți banii mei?

Irina – Iată-i.

Îi întinde un cec. Sașa îl ia și îl examinează.

Sașa – O sută de lei... Glumiți?

Irina – Cam atât valorează, simbolic, Premiul Național.

Sașa – Nu vă jucați cu mine. Vă reamintesc că tocmai am ieșit din închisoare...

Irina – N-ar fi trebuit să încercați să-mi seduceți soțul.

Sașa – Ce-o să faceți? Mă omorâți? Chiar și pentru o crimă pasională, pedeapsa e mult mai grea decât pentru un simplu plagiat. Știu ce spun.

Irina îi întinde o hârtie.

Irina – Aici e jumătate din bani. Cinci sute de mii de euro. E confirmarea transferului în contul pe care mi l-ați dat. Primiți cealaltă jumătate când îmi dați manuscrisul înapoi.

Sașa – O să-l primiți. Dar mai întâi aștept să văd banii în cont.

Sașa ia confirmarea transferului pe care i-o întinde Irina.

Irina – Și ce-mi garantează că nu veniți să ne șantajați din nou?

Sașa – M-ați pus să semnez un angajament scris.

Irina – Știți și dumneavoastră cât valorează hârtiile astea...

Sașa – Exact. Nimic nu vă garantează că nu mă întorc când rămân fără bani. Cât durează să cheltuiești un milion? N-am experiență, înțelegeți.

Irina – N-aș putea trăi tot restul vieții cu sabia lui Damocle deasupra capului.

Sașa – Ba da, o să vedeți. Aveți sânge rece. Mai mult decât soțul dumneavoastră. Dumneavoastră purtați pantalonii în casă, nu? Chiar dacă el poartă medaliile...

Irina – Mie îmi convine foarte bine așa.

Sașa – Până la urmă dumneavoastră ar fi trebuit să semnați cartea. Dar el va continua să se plimbe prin saloanele bucureștene și pe la televiziuni.

Irina – Prefer să trag sforile. Nu-mi place să fiu în lumină.

Sașa – Păcat... Lumina vă prinde bine...

Irina – Chiar vă plac femeile?

Sașa – În închisoare, știți, nu ai prea multe opțiuni. Uneori ajungi să prinzi gustul...

Sașa se apropie de Irina, care se ferește fără s-o respingă cu adevărat.

Irina – Avem și saună. Dacă vă tentează...

Sașa – De ce nu.

Irina – E în anexa din capătul grădinii. Vă aduc eu niște prosoape.

Sașa – Mulțumesc... Dacă vreți să veniți și dumneavoastră...

Irina – Vin peste un sfert de oră.

Sașa – Vă aștept. Putem continua această conversație fermecătoare.

Irina – Nu mă îndoiesc că va fi fierbinte...

Irina iese.

Întuneric.

Scena 13

Irina intră, cu telefonul la ureche.

Irina – Da, exact... Vă rog să anulați transferul. Foarte bine, vă trimit confirmarea pe e-mail. Mulțumesc. O zi bună...

Irina își pune telefonul deoparte și sorbește din cafea. Alexandru intră, îngrijorat.

Irina – Ce s-a întâmplat? Pari îngrijorat. Nu te simți bine?

Alex – Vin chiar acum din grădină. Voiam să intru la saună, ca în fiecare dimineață, după cardio...

Irina – Și...?

Alex – N-o să-ți vină să crezi, dar femeia aia îngrozitoare era deja acolo.

Irina – A, da?

Alex – Acolo, în saună, complet goală.

Irina – Nu se poate...

Alex – Și, mai ales, complet moartă.

Irina – Serios?

Alex – Nu pari surprinsă...

Irina – Nu știu... Probabil a făcut infarct. Se mai întâmplă. Dacă ai probleme cu inima, sauna nu e recomandată.

Alex – Da, e posibil... Mai ales că părea să fi stat acolo toată noaptea.

Irina – Ce idee ciudată.

Alex – Avea fața roșie ca focul și zăcea într-o baltă de transpirație.

Irina – Ce groaznic! Și pe ușa saunei scrie clar să nu stai mai mult de o jumătate de oră.

Alex – Da... Nu știu ce i-a venit să rămână atât de mult în sauna aia...

Irina – Cine știe...

Alex – E drept că ușa era blocată pe dinafară cu o bară metalică.

Irina – Nu se poate...

Alex – Ce-ai făcut, Irina?

Irina – Ce trebuia să faci tu de mult, dacă aveai puțin curaj.

Alex – Dar de ce?

Irina – N-am fi terminat niciodată cu ea! Ne-ar fi șantajat toată viața. Chiar dacă, de fapt, tocmai am aflat că nici ea nu este autoarea romanului...

Alex – Nu ea? Atunci cine?

Irina – O altă femeie, se pare. Ar fi cunoscut-o în închisoare.

Alex – Am știut eu că tipa asta n-are deloc stofă de scriitoare. Dar atunci de ce ai omorât-o? Dacă nici măcar nu e autoarea!

Irina – Mi-a fost teamă că mă părăsești. Că pleci cu ea.

Alex – Hai, ce-ți mai trece prin cap? Mă vezi pe mine cu asta...

Irina – Glumeam. Dar chiar dacă nu e autoarea, știa tot. Ne-ar fi șantajat la fel.

Alex – E un coșmar... Mă duc să mă predau la poliție.

Irina – Sunt doar vorbe, ca de obicei. Pozezi în erou și aștepti să-ți spun eu ce să faci.

Alex – Atunci ce facem?

Irina – Am putea încerca s-o facem să pară un accident, dar e riscant...

Alex – Dacă ne întreabă ce legătură aveam cu femeia asta și ce căuta în sauna noastră...

Irina – Mai bine scăpăm de cadavru.

Alex – Bine... Dacă tu crezi că e mai bine... Și după?

Irina – După? Nimic. Ne întoarcem la o viață normală.

Alex – O viață normală?

Irina – Gata cu vorba. Îmi termin cafeaua și mergem. Avem treabă...

Alex – Totuși... Trebuie să fi fost o moarte îngrozitoare.

Irina – Și-a căutat-o.

Alex – Iar înainte ai intrat goală cu ea în saună.

Irina – Trebuia s-o fac să aibă încredere în mine...

Alex – Deci acum știi dacă e bărbat sau femeie.

Irina – Da.

Alex – Și?

Irina – Acum ce mai contează? Cadavrele n-au gen.

Alex – O femeie moartă mai e femeie?

Irina – E bună. E de tine?

Alex – Tot nu... E dintr-un cântec vechi.

Irina – Nu mai durează mult și o să ai răspunsul... Hai.

Întuneric.

Scena 14

Irina și Alexandru intră purtând corpul inert al Sașei. El o ține de picioare, ea de umeri. O lasă fără menajamente pe canapea.

Alex – N-o credeam atât de grea... Și totuși, după câtă apă a pierdut...

Irina – Știi vorba: „greu ca un mort”.

Alex – Și?

Irina – Asta dovedește că un mort e întotdeauna mai greu decât un viu.

Alex – Atâta timp cât nu ne apasă pe conștiință...

Irina – Ai scos mașina?

Alex – E afară.

Irina – Perfect.

Alex – Cum scăpăm de cadavru?

Irina – Îl ducem la casa noastră de vacanță din Dobrogea, la 2 Mai. Îl tăiem în bucăți, ardem resturile în sobă și împrăștiem cenușa în mare.

Alex – Mă sperii, Irina. Parcă ai făcut asta toată viața...

Irina – Fă ce-ți spun și totul va fi bine.

Alex – Am avut întotdeauna încredere oarbă în tine, dar nu știu de ce, acum am o presimțire rea.

Irina – Ai altă soluție?

Alex – Nu...

Irina – Atunci să nu pierdem timpul.

Alex – Bine... Și apoi, după o noapte în saună, incinerarea o să fie mai ușoară. I s-au rupt deja apele...

Irina – Chiar crezi că e momentul pentru glume?

Alex – Ai dreptate. Acum cred că avem altă urgență...

Irina – Hai s-o înfășurăm în covor.

Alex – De ce?

Irina – Nu știu. În toate filmele așa fac.

Alex – Bine...

Se pregătesc s-o înfășoare în covor.

Irina – Parcă e prea mic covorul.

Alex – O ducem așa.

Irina – De data asta o iau eu de picioare. O să-mi fie mai ușor.

Alex – Bine...

Ridică din nou corpul și ies cu el.

Întuneric.

Scena 15

Alexandru și Irina intră, bine dispuși.

Alex – Ne-a prins bine mica escapadă la mare, nu? Parcă avem altă față.

Irina – Da... Plimbările pe malul mării. Aerul sărat. Să regăsești gustul lucrurilor simple.

Irina – De fiecare dată când ajung acolo, am impresia că mă întorc la rădăcini.

Alex – În Dobrogea? Din câte știu eu arborele tău genealogic, familia ta n-a ieșit din Primăverii.

Irina – Rădăcinile sunt acolo unde te simți acasă și unde îți permiți să cumperi o casă de vacanță.

Alex – E ciudat, am impresia că încercarea asta ne-a apropiat și mai mult.

Irina – Și eu.

Alex – Și acum că nu mai avem nimic de ascuns, parcă sunt mai relaxat. Tu nu?

Irina – Nimic de ascuns? Între noi, vrei să spui?

Alex – Sigur... Tot marți cinăm la ai tăi?

Irina – Da, ca de obicei.

Alex – Foarte bine. O să-mi facă plăcere să-i văd.

Irina – Așa e. N-am mai trecut de mult pe la ei.

Alex – De două săptămâni, de fapt.

Irina – Exact ce spuneam.

Alex (*luând un ziar*) – Ia să vedem, ce mai face lumea?

Alexandru deschide ziarul și începe să-l răsfoiască.

Irina – A început sezonul literar de toamnă.

Alex – Din păcate noi n-avem șanse la vreun premiu. N-avem nimic de publicat...

Irina – Deocamdată...

Irina scoate un manuscris și începe să-l citească. Pentru o clipă, fiecare citește în colțul său. Apoi Alexandru observă manuscrisul.

Alex – Iar manuscrisul ăla blestemat?

Irina – ăsta e altul.

Alex – Altul?

Irina – L-am găsit în camera de oaspeți, sub o scândură din podea...

Alex – Deci tot ea l-a ascuns acolo... E un miracol... Îi găsisem deja Biblia într-un tren, iar acum, după ce a murit, ne lasă și Noul Testament...

Irina – Cele două manuscrise sunt scrise de aceeași mână.

Alex – Deci până la urmă chiar ea ar putea fi autoarea?

Irina – E posibil...

Alex – Femeia asta era diabolică.

Irina – Da... Bine că am scăpat de ea.

Alex – Dacă am povesti cuiva toată istoria asta, nu ne-ar crede.

Irina – De aceea n-o s-o povestim nimănui.

Alex – Poate doar cititorilor noștri. E material de roman, nu?

Irina – E deja scris.

Alex – Cum adică?

Irina – Despre asta e al doilea roman.

Alex – N-am deloc noroc. Toate ideile bune au fost deja folosite de alții. Ce-mi mai rămâne în afară de plagiat? (*O pauză*) Și e bun manuscrisul?

Irina – Chiar mai bun decât primul...

Alex – Agentul meu mă bate mereu la cap să public altceva.

Irina – De ce să nu-l semnezi pe ăsta? Te asigur, e cu totul demn de tine.

Alex – Până la urmă ea e moartă. Să spunem că noi îi moștenim drepturile...

Irina – Întotdeauna găsești cuvântul potrivit, dragule. Probabil de asta ești autor de succes. Da, ni se cuvine. Așa e lumea. Noi facem parte dintre oamenii cărora li se cuvine totul. Și nu pare să se schimbe prea curând.

Alex – Mă întreb cum a ajuns ea la închisoare...

Irina – Și când te gândești că, atunci când a venit la noi, n-avea nicio dovadă. Eu aveam manuscrisul. Dacă tu nu mărturiseai tot...

Alex – Adevărat. M-am lăsat prins. N-ar fi trebuit. Dar m-a luat prin surprindere. Îți promit că data viitoare...

Irina – Data viitoare?

Alex – Acum mă aștept în orice clipă să sune cineva la ușă și vreun alt cititor dintre miile mele să mă acuze că am găsit și cartea lui într-un tren.

Irina – Cum scrie, de altfel, chiar în prefața cărții tale.

Alex – Totuși, nu putem să-i omorâm pe toți.

Irina – N-ar mai rămâne nimeni să-ți cumpere cărțile.

Alex – Cum se numește noul meu roman?

Irina – Plagiat.

Alex – Poate ar trebui să-i schimbăm titlul înainte să dau manuscrisul editorului.

Irina – Dragul de Matei... Apropo, ai confirmat pentru Poiana Brașov de Crăciun?

Alex – Da, da... E stabilit. E organizată și sesiunea de autografe.

Irina – Perfect. Aerul de munte o să ne mai schimbe. Pentru că, între noi fie vorba, litoralul...

Sună telefonul.

Alex – Crezi că e iar vreun șantajist?

Irina – Aflăm imediat...

Alex – Apropo, la feminin cum se spune: „șantajistă” sau „șantajoare”?

Irina – Răspunde!

Răspunde.

Alex – Alo? Da... Da, eu sunt... Înțeleg... Bine... Da, sigur că sunt foarte onorat... Mulțumesc că m-ați anunțat... (*Închide.*) Era cineva de la Administrația Prezidențială. O să primesc Ordinul Național „Steaua României”... pentru întreaga operă.

Irina – A, da?

Alex – Nici măcar nu pari surprinsă.

Irina – Poți să-i mulțumești tatei. A vorbit cu cineva de la Cotroceni.

Alex – Iar trebuie să scriu un discurs.

Irina – Prețul celebrității.

Alex – În fine... Cât timp nu-mi cer să scriu și cărți...

Se aude muzică încet, crescând foarte lent în intensitate. Sașa revine, se așază la birou și începe să corecteze manuscrisul.

Irina – Da... Viața e o minciună.

Alex – Mă iubești?

Irina – Ce vrei să-ți răspund?

Alex – Da?

Irina – Atunci te iubesc. Tu?

Alex – Da... (*O pauză*) Eu mă iubesc.

Irina – Bună asta... E de tine?

Alex – Din păcate, tot nu e de mine. E de la un autor francez... Din fericire, a murit de mult. *(Ea îi aruncă o privire surprinsă.)*

Irina – Ai dreptate. Pe viitor, mai bine plagiezi doar autori care au murit deja... Așa nu mai trebuie să-i omor eu.

Își zâmbesc, în timp ce Sașa continuă să scrie.

Sfârșit.

DESPRE AUTOR

Jean-Pierre Martinez s-a născut în 1955 la Auvers-sur-Oise, în Franța. În tinerețe a fost baterist în mai multe formații rock, apoi a lucrat ca semiolog în domeniul publicității. Ulterior a devenit scenarist de televiziune, înainte de a se consacra teatrului și dramaturgiei.

A scris aproximativ o sută de scenarii pentru televiziune și, până în prezent, a publicat 123 de piese de teatru. Comediile și piesele sale au fost traduse în numeroase limbi și sunt reprezentate în Franța și în peste o sută de țări din întreaga lume.

Opera lui Jean-Pierre Martinez abordează, prin umor, satiră, absurd și uneori comedie neagră, teme precum societatea contemporană, relațiile umane, puterea, hazardul și identitatea.

Textele integrale ale pieselor sale pot fi citite și descărcate gratuit de pe site-ul său oficial. Orice reprezentare publică necesită însă o autorizație prealabilă.

Link către pagina pieselor traduse în limba română

<https://jeanpierremartinez.net/ro/piese-de-teatru-in-romana-jean-pierre-martinez/>

DREPTURI DE AUTOR ȘI REPRESENTARE

Autor: Jean-Pierre Martinez

Traducere și adaptare în limba română: autorul

Textul acestei opere este protejat de legislația privind drepturile de autor. Este interzisă reproducerea, distribuirea, publicarea, adaptarea sau modificarea, integrală sau parțială, a operei fără acordul prealabil al autorului.

Această piesă poate fi citită și descărcată gratuit pentru uz personal.

Orice reprezentație publică, profesionistă sau de amatori, necesită însă o autorizație prealabilă și plata drepturilor de autor corespunzătoare.

Drepturile lui Jean-Pierre Martinez sunt administrate prin **SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques)**.

Pentru orice solicitare privind autorizarea unei reprezentații sau drepturile de autor, vă rugăm să utilizați site-ul oficial:

Link către pagina de contact

<https://jeanpierremartinez.net/ro/contact-3/>

Avignon – octombrie 2026

© La Comédiathèque

Piesă disponibilă pentru descărcare gratuită